

FINANSIJSKI PROIZVODI – ŠTA ODGOVARA VAŠOJ FIRMI

VRSTA PROIZVODA	NAMENA	ZA KOJE FIRME	ROČNOST	NAPOMENA
KRATKOROČNI KREDIT	Finansiranje obrtnih sredstava, izvoza, tekuće likvidnosti i drugo	Pogodno za sve, pre svega one firme koje imaju kraće rokove plaćanja kod svojih dobavljača, a finansiraju svoje kupce (trgovinske, uvozne/izvozne, uslužne firme).	do 12 meseci	Kredite za izvoz je potrebno dokumentovati izvoznom dokumentacijom.
OVERDRAFT KREDIT (DOZVOLJENI MINUS)	Finansiranje tekuće likvidnosti	Svaka firma ga može koristiti, ali samo u slučaju iznenadne nelikvidnosti i na izuzetno kratke rokove.	od 6 do 12 meseci	Tradicionalno najskuplji finansijski proizvod. Periodično se može koristiti za finansiranje obrtnih sredstava. Često se koristi za plaćanje PDV i korišćenja kratkoročnih prilika kada dobavljači daju visoke popuste usled sopstvene nelikvidnosti. Ne koristiti stalno i u punom iznosu.
KREDIT ZA OBRITNA SREDSTVA (TRAJNA OBRITNA SREDSTVA)	Finansiranje obrtnih sredstava, zaliha i potraživanja, izvoza, refinansiranje postojećih kratkoročnih kredita i drugo	Nije preporučljivo za firme koje imaju sezonalnu delatnost. Mogu ga koristiti: trgovinske, uvozne/izvozne, uslužne delatnosti.	od 12 do 36 meseci (moguće i do 60 meseci; često sa grejs periodom od 3 do 12 meseci)	Finansiraju se utržive zalihe i naplativa potraživanja. Omogućava dobro upravljanje zalihama. Sopstvena ulaganja je potrebno dokumentovati.
REVOLVING (OKVIRNO OBNOVLJIV) KREDIT	Finansiranje tekuće likvidnosti, finansiranje periodičnih potreba za obrtnim sredstvima	Kod trgovinskih lanaca, firmi koje imaju neusklađenost između naplate i plaćanja u kratkom roku, te sezonalnih poslova koji se moraju unapred finansirati.	do 12 meseci	Banke očekuju povlačenje i vraćanje tranši, jer je u pitanju finansiranje periodičnih potreba za likvidnošću. Odjednom povučen celokupan iznos kredita, koji se ne vraća do dospeća negativno utiče na ocenu kreditne istorije klijenta kod banke.
INVESTICIONI KREDIT	Kupovina i izgradnja poslovnog prostora, finansiranje kupovine opreme, transportnih sredstava, mašina i drugo	Za firme koje ulažu u osnovna sredstva, poput građevinskih i proizvodnih firmi, a mogu i uslužne firme koji imaju velike potrebe za osnovnim sredstvima (magacini, transportna sredstva, itd.).	36 do 84 meseca (moguće do 120 meseci)	Potrebno je detaljno sagledati opravdanost investicionog projekta, te da li je bolje koristiti lizing/iznajmiti osnovno sredstvo. Banke očekuju sopstveno učešće u investiciji (najčešće 20-25%). Sagledati realno mogućnosti otplate, naročito na duži rok jer nerentabilne investicije mogu dovesti do bankrota.
FAKTORING	Finansiranje likvidnosti	Idealno za firme koje se pozicioniraju na tržištu, naročito kod velikih trgovinskih lanaca ili imaju sklopljen ugovor za posao gde su rokovi plaćanja duži, a sigurnost naplate se ne dovodi u pitanje. Pogodan je i za izvoznike, naročito one koji ulaze na nova tržišta.	do 360 dana (ograničeno rokovima plaćanja)	Samo u slučaju nedospelih ili budućih kratkoročnih potraživanja. Povećava se trenutna likvidnost preduzeća, ostavlja prostor za druga zaduživanja (ne ulazi u kreditni biro i bilanse). Mogućnost dobijanja većeg iznosa limita u odnosu na limite kreditnog finansiranja jer je bitno ko je vaš kupac.
ESKONT MENICA	Finansiranje likvidnosti	Pre svega veleprodaja, koji od svojih kupaca kao obezbeđenje imaju menice. Mogu da koriste i ostale firme.	najčešće do 90 dana	Neophodno je dokumentovati nastanak dužničko-poverilačkog odnosa. Firma koja ustupa banci menicu na eskont tretira se kao dužnik sve do naplate potraživanja.
GARANCIJE	Obezbeđenje plaćanja	U zavisnosti od oblika i vrste garancije, mogu je prema potrebi koristiti građevinske firme, firme koje saraduju sa državnim institucijama, firme koje učestvuju na tenderima, izvozne firme koje se bave trgovinom (gde na bazi garancija dobijaju kontigente robe na odloženo plaćanje od ino dobavljača), firme koje avansno plate robu ili uslugu (kao obezbeđenje da će im ta roba/usluga biti obezbeđena u odgovarajućem roku).	u zavisnosti od osnovnog posla	Vrste garancija: plative, činidbene (garancija za učešće na tenderu, za dobro izvršenje posla, za otklanjanje nedostataka u garantnom roku, za ozbiljnost ponude i drugo).
AKREDITIVI	Instrument plaćanja i obezbeđenja	Najpogodniji vid plaćanja i obezbeđenja plaćanja kod izvoznika i uvoznika. Dobar za saradnju sa novim stranim kupcima i dobavljačima. Obe strane su zaštićene da će se posao realizovati kako je ugovoreno i u unapred predviđenim rokovima.	najčešće do 12 meseci	Nedovoljno korišćen instrument dokumentarnog poslovanja. Omogućava odloženo plaćanje, te pozitivno utiče na likvidnost firme, kao i fleksibilnost ugovaranja cene i rokova plaćanja pri prodaji robe / kupovine sirovine.
FORWARD	Instrument zaštite od deviznog rizika kod očekivanog deviznog priliva ili plaćanja	Firme uvoznici/izvoznici sa ugovorenim odloženim plaćanjem, a u cilju zaštite od promene deviznog kursa na određeni rok.	do 12 meseci (najčešće 3 -6 meseci)	Firma u budućnosti dobija fiksni iznos strane ili domaće valute, ugovorene danas. Dobro se kombinuje sa drugim finansijskim proizvodima kojima se obezbeđuje naplata.
LIZING	Finansiranje širokog spektra osnovnih sredstava, uključujući i nekretnine	Firme kojima su potrebna veća ulaganja u osnovna sredstva, najčešće bez dodatnog sredstva obezbeđenja.	od 12 meseci pa naviše, u skladu sa amortizacionim periodom predmeta lizinga	Firmi ostaje više mogućnosti korišćenja svojih i pozajmljenih sredstava. Često je fleksibilnije od kredita. Odabir vrste lizinga se vrši u skladu sa potrebama za vlasništvom nad osnovnim sredstvom(finansijski) ili samo korišćenjem (operativni).
“SALES & LEASE BACK” TRANSAKCIJA	Dodatna novčana sredstva za obrtni kapital ili investiciono ulaganje	Isključivo zdrave, dobrostojeće firme koje u vlasništvu imaju nekretninu koja postaje predmet transakcije prodaje i ponovnog uzimanja na lizing.	od tri godine pa naviše	Kompanija prodajom nekretnine dolazi do celokupnog iznosa kupoprodajne vrednosti, a korišćenjem lizinga otplaćuje vrednost nekretnine na rate, sa opcijom ponovnog prelaska u vlasništvo korisnika lizinga po isteku ugovora. Ne koristiti kao instrument za rešavanje problema nelikvidnosti.